

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

БЕНДРИЈУ ТЕИСИГУМО ТЕИСМАС
I KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Tiedotusosasto

LEHDISTÖTIEDOTE nro 10/06

7.2.2006

Yhteisöjen tuomioistuimen lausunto asiassa 1/03

EUROOPAN YHTEISÖLLÄ ON YKSINOMAINEN TOIMIVALTA TEHDÄ UUSI LUGANON YLEISSOPIMUS

Sekä tämän yleissopimuksen toimivaltasäännöt että tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevat säännöt siviili- ja kauppaoikeuden alalla vaikuttavat näillä aloilla sovellettavaan yhteisön säännöstöön.

EY 300 artiklan mukaan Euroopan parlamentti, neuvosto, komissio tai jäsenvaltio voi hankkia Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen **lausunnon** siitä, onko yhteisön ja yhden tai useamman kolmannen valtion tai kansainvälisen järjestön välillä suunniteltu sopimus sopisoinnussa perustamissopimuksen määräysten kanssa.

Brysselin yleissopimus¹ on ensimmäinen yhteisön jäsenvaltioiden toimi, jolla säännellään kansallisten tuomioistuinten toimivaltaa koskevia ristiriitoja ja tuomioiden täytäntöönpanoa yksityisoikeuden alalla. Sitten yhteisön jäsenvaltiot sekä Euroopan vapaakauppaliiton (EFTA) valtiot Liechtensteinia lukuun ottamatta tekivät **Luganon yleissopimuksen**² luodakseen välilleen Brysselin yleissopimuksen järjestelmää vastaavan järjestelmän.

Amsterdamin sopimuksen, jolla annettiin yhteisölle uusia toimivaltuuksia, jotka koskevat oikeudellista yhteistyötä yksityisoikeuden alalla, voimaantulon jälkeen neuvosto antoi

¹ Tuomioistuimen toimivaltaa sekä tuomioiden täytäntöönpanoa yksityisoikeuden alalla koskeva 27 päivänä syyskuuta 1968 Brysselissä allekirjoitettu yleissopimus (EYVL 1972, L 299, s. 32).

² Tuomioistuimen toimivaltaa sekä tuomioiden täytäntöönpanoa yksityisoikeuden alalla koskeva 16 päivänä syyskuuta 1988 Luganossa allekirjoitettu yleissopimus (EYVL 1988, L 319, s. 9).

asetuksen,³ jolla korvattiin kaikkien yhteisön jäsenvaltioiden välillä Tanskaa⁴ lukuun ottamatta Brysselin yleissopimus.

Neuvosto valtuutti lisäksi komission ryhtymään neuvotteluihin uuden yleissopimuksen tekemiseksi yhteisön ja EFTA-maiden välille (uusi Lukanon yleissopimus), jotta korvattaisiin – neuvosto viittasi sekä asetuksen tarkoitukseen että sisältöön – Lukanon yleissopimus. Neuvosto päätti kuitenkin esittää yhteisöjen tuomioistuimelle lausuntopyyntö, joka koskee sitä, onko yhteisöllä yksinomainen vai (jäsenvaltioiden kanssa) jaettu toimivalta tehdä uusi Lukanon yleissopimus.

Yhteisöjen tuomioistuin muistuttaa ensiksi periaatteesta, jonka mukaan silloin, kun yhteisiä sääntöjä on annettu, jäsenvaltioilla ei enää ole oikeutta sopia kolmansien valtioiden kanssa näihin sääntöihin vaikuttavista velvoitteista.⁵ Se täsmentää, että on suoritettava kokonaisvaltainen ja konkreettinen tarkastelu sen tutkimiseksi, onko yhteisöllä toimivalta tehdä kansainvälinen sopimus ja onko tämä toimivalta yksinomainen. Tässä tarkoituksessa on otettava huomioon paitsi sekä yhteisön sääntöjen että suunnitellun sopimuksen määräysten kattama ala, siltä osin kuin ne ovat tiedossa, myös näiden sääntöjen ja määräysten luonne ja sisältö, jotta voidaan varmistaa, että sopimus ei ole omiaan haittaamaan yhteisön sääntöjen yhdenmukaista ja johdonmukaista soveltamista ja niillä perustetun järjestelmän moitteetonta toimintaa.

Tämän jälkeen yhteisöjen tuomioistuin toteaa, että jäsenvaltioiden tai yhteisön kolmansien valtioiden kanssa tekemissä kansainvälisissä sopimuksissa olevilla **tuomioistuinten toimivaltaa koskevilla säännöillä** asetetaan väistämättä paitsi kolmansien valtioiden tuomioistuinten toimivaltaa, myös jäsenvaltioiden tuomioistuinten toimivaltaa koskevat arviointiperusteet, ja näin ollen ne koskevat asetuksella säänneltyjä aloja. Uuden Lukanon yleissopimuksen toimivaltasääntöjä koskevien määräysten tarkastelusta ilmenee, että nämä määräykset **vaikuttavat** asetuksen yhtenäiseen ja johdonmukaiseen soveltamiseen ja sillä perustetun järjestelmän moitteettomaan toimintaan.

Yhteisöjen tuomioistuin toteaa lopuksi, että asetuksella perustetun **tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa** koskevan kokonaisvaltaisen ja johdonmukaisen järjestelmän vuoksi uuden Lukanon yleissopimuksen kaltainen sopimus, joka sisältää tuomioistuinten toimivaltaa tai tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevia määräyksiä, **on omiaan vaikuttamaan tähän järjestelmään**. Tässä yleissopimuksessa nimittäin ilmaistaan periaate, jonka mukaan sopimusvaltiossa annettu tuomio tunnustetaan toisessa sopimusvaltiossa vaatimatta minkään erityisen menettelyn noudattamista. Tällainen periaate vaikuttaa yhteisön sääntöihin, koska se **laajentaa tuomioiden ilman erityistä menettelyä tapahtuvan tunnustamisen soveltamisalaa**. Se lisää näin niiden tapauksien lukumäärää, joissa valtion, joka ei ole yhteisön jäsenvaltio, tuomioistuimen, jonka toimivalta ei seuraa asetuksen säännösten soveltamisesta, antama tuomio tunnustetaan.

---

³ Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22 päivänä joulukuuta 2000 annettu neuvoston asetus (EY) n:o 44/2001 (EYVL 2001, L 12, s. 1).

⁴ EY:n perustamissopimukseen liitetyn, Tanskan asemasta tehdyn pöytäkirjan mukaan asetusta N:o 44/2001 ei sovelleta Tanskaan.

⁵ Asia 22/71, komissio v. neuvosto, ns. ERTA-tapaus, tuomio 31.3.1971 (Kok. 1971, s. 263, Kok. Ep. I, s. 553).

Kaikista näistä seikoista seuraa, että **uusi Luganon yleissopimus tulee vaikuttamaan** sekä tuomioistuinten toimivaltaa että tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevien yhteisön sääntöjen **yhtenmukaiseen ja johdonmukaiseen soveltamiseen** ja näillä säännöillä perustetun kokonaisvaltaisen järjestelmän moitteettomaan toimintaan.

Näin ollen yhteisöjen tuomioistuin katsoo, että **Euroopan yhteisöllä on yksinomainen toimivalta tehdä uusi Luganon yleissopimus.**

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido yhteisöjen tuomioistuinta.

Tämä lehdistötiedote on saatavissa seuraavilla kielillä: kaikki

Lausunnon koko teksti on Internetissä

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=FI&Submit=rechercher&numaff=1/03>

Se on tavallisesti luettavissa kello 12:sta (CET) lähtien julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler

Puh. +352 4303 3127, faksi +352 4303 3656